

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320201739
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4320201739.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Halmešovej a sudkýň JUDr. Viery Koscelanskej a JUDr. Eriky Madarászovej, v právnej veci navrhovateľky: J.. F. S., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XX, Z., zast.: JUDr. Beáta Hilvertová, advokátka, so sídlom Sládkoviča 1, Levice proti manželovi: A.. J.. R. S., nar. X.X.XXXX, bytom E. XX, Z., o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. O. U., nar. XX.X.XXXX a mal. Z. R., nar. X.X.XXXX, v konaní zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súde Levice č.k. 6P/32/2020- 418 zo dňa 17. marca 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku (I.), ktorým súd rozviedol manželstvo účastníkov konania **p o t v r d z u j e**.

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku (IV.), ktorým určil vyživovaciu povinnosť otca na maloleté deti **m e n í** tak, že zaväzuje otca prispievať na výživu mal. O. U. sumou XXX eur mesačne a na výživu mal. Z. R. sumou XXX eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva.

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku (V.), ktorým určil styk otca s maloletými deťmi, ako aj vo výroku o trovách konania (VI.) **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozviedol manželstvo J.. F. S., rod. F., nar. XX.XX.XXXX a A.. J.. R. S., nar. XX.XX.XXXX uzavreté dňa 28.10.2017 v X. G., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu X. G. vo zväzku VIII., ročník 2017, na str. 18, pod por. č. 5. Súd prvej inštancie zveril mal. O. U., nar. XX.XX.XXXX a mal. Z. R., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky. Oboch rodičov zaviazal mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otca zaviazal prispievať na výživu mal. O. U. sumou 170 € mesačne a na výživu mal. Z. R. sumou 130 € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva. Otca zaviazal stretávať sa s mal. deťmi každý párný týždeň v sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod. a v nedeľu od 09:00 hod. do 17:00 hod. s tým, že rodičia sú navzájom oprávnení a povinní si mal. deti odovzdať a prevziať v stanovenom čase v mieste bydliska matky. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.2 Súd prvej inštancie poukázal na obsah návrhu navrhovateľky, ktorá sa podaným návrhom domáhala rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom, ktoré navrhla zveriť do jej osobnej starostlivosti, otcovi určiť výživné v sume 270 € pre každé dieťa a zároveň upraviť styk otca s mal. deťmi na každú párnú sobotu v mesiaci od 9.00 hod. do 17.00 hod. Návrh odôvodnila tým, že s manželom uzatvorili manželstvo z lásky po krátkej známosti, pretože uzatvorenie manželstva urýchlilo jej tehotenstvo. Hneď po uzatvorení manželstva si založili v Z. samostatnú domácnosť v byte, ktorý je vo vlastníctve navrhovateľky. Neskôr spoločne nadobudli rodinný dom na vidieku, ktorý chceli postupne rekonštruovať. Manželské spolužitie bolo už od začiatku sťažené tým, že manžel je veľmi uzavretý, až

úplne nekomunikatívny človek. Počas tehotenstva napr. manžel odišiel z domácnosti na dva týždne. Tieto odchody sa začali stupňovať po narodení druhého syna. Dochádzalo k nim aj bez toho, že by im predchádzala hádka. Cítila sa sexuálne vydieraná, nakoľko bol ochotný niečo v domácnosti alebo na rodinnom dome urobiť len vtedy, keď sa s ním intímne stýkala. Manžel odchádzal bez manželky a detí k svojej matke, kde trávil niekoľko dní, bez predošlého oznámenia. Uviedla, že od 5.1.2020 začala vykonávať zárobkovú činnosť prostredníctvom živnosti. Musela začať pracovať, nakoľko sa manžel vyhrážal, že nič nebude platiť. Po posledných udalostiach dospela manželka k záveru, že manželstvo je nefunkčné. Spoločne nehospodária, vzájomné vzťahy sú ochladnuté, manžel nedokáže normálnym spôsobom komunikovať.

1.3 Po právnej stránke súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil § 18, § 23 ods. 1, 2, § 24 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, a zo zisteného skutkového stavu vyplynulo, že navrhovateľka žije spolu s maloletými deťmi v byte, ktorého je výlučnou vlastníčkou. Od februára do októbra 2019 poberala materské v priemernej mesačnej sume 315,39 €. Počnúc novembrom 2019 nastúpila na rodičovskú dovolenku, je jej vyplácaný rodičovský príspevok. Je živnostníčka, jej priemerný mesačný príjem činí 672,75 €. S otcom maloletých detí vlastní rodinný dom v obci R., pričom predmetný rodinný dom užíva otec maloletých detí. Má náklady spojené s bývaním, splácaním úverov a poisťiek. Otec maloletých detí je zamestnaný, za rok 2019 dosiahol priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1.109,55 €, za rok 2020 vo výške 1.239,57 €. Vlastní motorové vozidlo Škoda Fabia, r.v. 2007, podľa jeho vyjadrení využíva motorové vozidlo Porsche, r.v. 1997 vo vlastníctve jeho matky. V čase začatia konania žil v prenajatom byte vo Y., za ktorého užívanie uhrádzal nájom vo výške 500 € mesačne, následne začal užívať rodinný dom, ktorého je podielovým spoluvlastníkom. Má mesačné výdavky na bývanie a splácanie úverov. Maloletý O. bol v čase začatia konania v celodennej starostlivosti matky, dňa 02.09.2020 začal navštevovať Materskú školu v Leviciach. Výdavky v súvislosti s návštevou materskej školy predstavuje platba za stravu 1,54 € denne, poplatok 16 € mesačne, rodičovský príspevok 60 € ročne. Mal. Leo je v celodennej starostlivosti matky, matka udávala zvýšené výdavky súvisiace s nákupom plienok a náhrady materského mlieka.

1.4 Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že manželstvo účastníkov si neplní svoj účel. Správanie manžela považoval za zvláštne a nevyspytateľné. Na jednej strane je schopný klamať manželku a vymyslieť si smrť svojej matky, dokonca fingovať účasť na jej pohrebe, obviniť manželku z nevhodného brutálneho správania voči ich deťom a podať na ňu trestné oznámenie a na strane druhej tvrdiť ako ju ľúbi a prekladá fotografie, ktoré majú dokumentovať ich spokojný spoločný život. Súd poukázal aj na konštatovanie znalkyne T., že obaja vstupovali do manželstva s nedostatočným poznaním osobnosti toho druhého, bez dostatočného zladenia očakávaní od spoločného rodinného a dlhodobého fungovania. Manžel sa javí ako osoba egocentrická, všetko musí fungovať podľa jeho predstáv a manželka je tá, ktorá sa má polepšiť. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že manželstvo účastníkov je trvalo a vážne rozvrátené, pričom hlavný dôvod rozvratu manželstva videl v krátkej známosti účastníkov pred vstupom do manželstva a v nedostatočnom poznaní toho druhého, jeho osobnosti, psychiky, názorov. Preto návrhu vyhovel a manželstvo účastníkov rozviedol.

1.5 V otázke zverenia maloletých detí súd prvej inštancie poukázal na to, že manžel v prípade rozvodu trval na zverení detí do striedavej osobnej starostlivosti. Zo strany rodičov neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o deti. Súd však zastal názor, že mal. deti sú ešte vo veku, kedy sú primárne naviazané na matku, k nej majú silnú vzťahovú väzbu a striedavá starostlivosť v tomto veku nie je vhodná a nie je v záujme detí. Vzhľadom na uvedené súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matke, ktorá sa momentálne javí ako výchovne stabilnejší rodič a ktorá má vytvorené a zabezpečené podmienky na výkon starostlivosti o maloleté deti, ktorú aj riadne zabezpečuje po všetkých stránkach. V konaní neboli preukázané tvrdenia otca týkajúce sa nevhodného, hrubého a agresívneho správania sa matky k maloletým deťom. Negatívne správanie sa matky voči deťom nebolo preukázané ani správou kolízneho opatrovníka, ktorý prešetroval pomery tak rodičov ako aj maloletých detí. Tiež nemožno opomenúť momentálny psychický stav otca, ktorý vychádzajúc zo zaslanej psychiatrickej správy, s diagnostickým záverom paranoidná porucha nie je aktuálne plne kompenzovaný.

1.6 V časti úpravy styku otca s maloletými deťmi súd prvej inštancie uviedol, že tento sa realizuje pravidelne v zmysle dočasnej úpravy styku nariadeného neodkladným opatrením súdu. S poukazom na nízky vek maloletých detí, pozitívny citový vzťah medzi otcom a maloletými deťmi berúc do úvahy vyjadrenie kolíznej opatrovníčky mal súd za to, že je na mieste upraviť rozsah styku otca s maloletými deťmi v rozsahu každého párneho týždňa kalendárneho roka v sobotu a v nedeľu od 09:00 hodiny do 17:00 hodiny. Otec má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti, deti majú k otcovi pozitívny citový vzťah, na jeho prítomnosť sú zvyknuté.

1.7 Pri určovaní vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom súd prvej inštancie vychádzal z odôvodnených potrieb maloletých detí a zárobkových a majetkových pomerov oboch rodičov, preto súd určil výživné zo strany otca na mal. O. v sume 170 € a na mal. Z. v sume 130 € mesačne. Dôvodil, že takto určené výživné spolu s primeraným výživným zo strany matky, ktorá svoju vyživovacu povinnosť plní aj svojou osobnou starostlivosťou o maloleté deti, zabezpečením ich bytových potrieb a prídavkami na maloleté deti, je spôsobilé pokryť odôvodnené potreby maloletých detí, pričom je tiež primerané možnostiam a schopnostiam oboch rodičov. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2.1 Proti tomuto rozsudku podal písomne v zákonnej lehote odvolanie manžel, ktorý navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že návrh na rozvod manželstva zamietol, alternatívne ak návrh na rozvod manželstva nezamietne a potvrdí výrok I. napadnutého rozhodnutia, manžel navrhol, aby výroky II. a III. potvrdil a výroky IV. a V. zmenil nasledovne: Otec je povinný prispievať na výživu maloletého O. U. sumou 30,- eur mesačne a na výživu maloletého Z. R. sumou 30,- eur, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku manželstva. Otec je oprávnený sa stýkať s maloletými deťmi každý páry týždeň kalendárneho roka od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že rodičia sú navzájom oprávnení a povinní si maloleté deti odovzdať a prevziať v stanovenom čase v mieste bydliska matky. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi v čase sviatkov a školských prázdnin nasledovne: Vianočné sviatky -každý páry kalendárny rok od 22.12. od 09.00 hod. do 31.12. do 09.00 hod.. Každý nepáry kalendárny rok od 31.12. od 09.00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka, jarné školské prázdniny- každý páry kalendárny rok od piatku predchádzajúcemu jarným školským prázdninám od 18.00 hod. do soboty nasledujúceho týždňa do 18.00 hod., veľkonočné sviatky- každý nepáry kalendárny rok od zeleného štvrtka od 09.00 hod. do veľkonočného pondelka do 18.00 hod., letné školské prázdniny - v každom kalendárnom roku od 15.07. od 09.00 hod. do 15.08. do 18.00 hod.. Manžel vo svojom odvolaní uviedol, že je toho názoru, že rozsiahlym dokazovaním pred súdom prvej inštancie preukázal, že jeho manželstvo s navrhovateľkou si plní všetky svoje funkcie. Zdôraznil, že manželstvo si plní výchovnú funkciu, obaja zabezpečujú starostlivosť a výchovu ich detí. Od ich posledného intímneho styku neuplynulo ani 6 mesiacov. Plní si i hospodársku funkciu, keďže sa obaja podieľajú na zabezpečení ich rodiny. Z uvedených dôvodov navrhol zamietnuť návrh na rozvod manželstva.

2.2 Manžel nesúhlasil s určenou výškou bežného výživného. Uviedol, že súdom určená výška nekorešponduje s odôvodnenými nákladmi maloletých detí, keďže náklady na maloletého O. matka preukázala len do výšky 46,80 eura mesačne a na maloletého Z. vo výške 40 eur. Čo sa týka majetkových pomerov je medzi manželom a navrhovateľkou výrazný nepomer. Okrem toho manžel je toho názoru, že súd prvej inštancie pri určovaní výšky výživného neprihliadol ani na skutočnosť, že v danom prípade ide o veľmi malé deti, pri ktorých sa bude výživné postupne zvyšovať. Dodal, že nežije v rodinnom dome, ktorý vlastní spolu s matkou, pretože tento je pre nefunkčné kúrenie neobývateľný, t.č. žije v dome svojej matky v Považskej Bystrici. Svojej matke prispieva na bývanie a stravu sumou vo výške 350,- Eur mesačne. Náklady na prepravu za deťmi sú vo výške 134 eur PB-Levice-PB-Levice-PB x 2 krát za mesiac. Ďalšie jeho náklady sú náklady na benzín do práce vo výške 222 eur mesačne (Vráble) PB 2x za týždeň. Navrhol, aby súd určil výšku vyživovacej povinnosti v sume 30 eur mesačne na každé maloleté dieťa.

2.3 Podaným odvolaním manžel namietal aj úpravu styku s maloletými deťmi v rozsahu ako rozhodol súd prvej inštancie. Dôvodil, že deti majú k nemu vybudovaný pozitívny vzťah, preto nie je dôvod, aby bol styk upravený bez možnosti prespania detí. Okrem toho, vzhľadom ku skutočnosti, že t.č. žije v J. bolo by v rozpore so záujmami detí, aby tieto počas víkendu dvakrát viezol do J. a späť. Zároveň zdôraznil, že súd prvej inštancie úplne opomenul úpravu jeho styku s mal. deťmi počas sviatkov a školských prázdnin. Preto navrhol, aby odvolací súd upravil styk s maloletými deťmi tak, ako to navrhol vo svojom odvolaní.

3. K odvolaniu manžela sa písomne vyjadrila navrhovateľka, ktorá navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Navrhovateľka uviedla, že manželstvo už bolo dlho predtým ako podala žiadosť o rozvod rozvrátené a úplne vylučuje akékoľvek budúce spolužitie. Zdôraznila, že manžel neplatí súdom určené výživné, ale výživné, ktoré si sám stanovil, a to sumu 30 eur na každé dieťa. Vo svojich vyjadreniach rieši iba ich intímny život, ale o deti sa nezaujíma. Ďalej uviedla, že manžel žije v spoločnom dome v R. V., kde každú noc, možno okrem víkendu svieti vo svojej izbe a jej rodina a susedia ho vidia ako ide autom každý deň popred ich dom. Navrhovateľka tiež uviedla, že manžel sa ju snaží dostať do finančnej tiesne, pretože náklady na dom, ako aj pôžičku platí ona sama, pritom do domu nechodí, aby nevyvolával konflikt. Manžel neplatí vôbec žiadne náklady s bývaním. Dôvodila, že s ňou nevie poriadne komunikovať, preto je proti tomu, aby deti ešte v tomto veku prespávali každé dva týždne u neho. Pri dohode a normálnej komunikácii by mu deti kedykoľvek dala. Od rozvodu manželstva

manžel pre deti nechodí, za dva mesiace od rozvodu bol pre chlapcov na pol dňa dvakrát, doniesol ich o tri hodiny skôr ako mohol. Navrhovateľka je toho názoru, že manžel má psychické problémy, nenormálne klame, veľmi na ňu žiarli. Nesúhlasila s tým, aby si manžel bral deti na rôzne prázdninové termíny. Zdôraznila, že sú to ešte malé deti a nie je to vhodné, aby boli takmer celé prázdniny od navrhovateľky. Na jej synov rôzne školské prázdniny ešte v tomto veku neplatia.

4. K odvolaniu manžela sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol tak v záujme maloletých detí. Ďalej uviedol, že vykonaným šetrením pomerov v domácnosti matky nebolo zistené, že by matka nevhodným a negatívnym spôsobom zabezpečovala starostlivosť o maloleté deti, neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloleté deti zo strany matky, ani to, že by boli maloleté deti matkou zanedbávané. Ani správanie sa maloletých detí počas vykonaného šetrenia pomerov v domácnosti matky nenasvedčovalo tomu, že by bola zanedbaná starostlivosť o maloleté deti. Nebolo preukázané, že by matka bránila otcovi v stretávaní sa s maloletými deti. Kolízny opatrovník poukázal na súčasný psychický stav otca, ktorý na základe psychiatrickej správy nie je aktuálne plne kompenzovaný, bola mu stanovená paranoidná porucha, pričom jeho prístup k liečbe sa zatiaľ javí ako formálny.

5. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka sa písomne vyjadril manžel, ktorý uviedol, že manželka sa nechce rozviesť, chcel len určiť výživné na maloleté deti. Manželka to všetko hrá navonok. Uviedol, že navrhovateľku ľúbi z celého srdca a je ochotný sa polepšiť. Žiadal, aby súd rozhodol v záujme rodiny. K vyjadreniu priložil rôzne fotografie, lekárske správy, výpisy z sms komunikácie.

6. Manžel k vyjadreniu navrhovateľky vo svojom písomnom podaní sa opätovne vyjadroval k ich intímnemu životu počas manželstva. Dodal, že v R. V. nebýva, chodí tam iba na kontroly plynu, vody, električky, čistiace a opravné práce, údržbu domu a okolia. Veľmi rád sa stará o chlapcov, ale manželka mu to nedovolí, nedá mu ich mimo vyhradených hodín súdom. Uviedol, že nemá žiadne psychické problémy. Dá sa s ním normálne komunikovať. Trval na tom, aby boli deti s ním aj cez prázdniny. Uviedol, že najradšej by bol, aby s ním boli stále s tým, že manželka nemusí platiť žiadne výživné na chlapcov. V ďalšom z mnohých vyjadrení manžela (zo dňa 01.07.2021) po predložení veci odvolaciemu súdu žiadal o zmenu kolízneho opatrovníka. Navrhol, aby bol kolízny opatrovník určený mimo Z., napríklad z X.. Dôvodil, že na ÚPSVaR Levice pracuje manželkina spolužiačka. Vo svojom podaní zo dňa 20.07.2021 manžel oznámil odvolaciemu súdu, že manželstvo s navrhovateľkou bolo obnovené od 10.7.2021, keď sa vrátil manželke späť do bytu.

7. Navrhovateľka vo svojom ostatnom písomnom podaní poprela tvrdenia manžela, že obnovili manželské spolužitie.

8. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“ a § 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa rozvodu manželstva, výšky vyživovacej povinnosti otca a styku otca s maloletými deťmi, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, bez prejednávania veci na odvolacom pojednávaní dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým súd rozviedol manželstvo účastníkov konania je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť, v napadnutom výroku, ktorým určil vyživovaciu povinnosť otca na maloleté deti je potrebné ho s poukazom na § 388 CSP zmeniť tak, že otec bude prispievať na výživu mal. O. U. sumou 140 eur mesačne a na výživu mal. Z. R. sumou 110 eur mesačne a v napadnutom výroku, ktorým určil styk otca s maloletými deťmi, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozsudok v časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti na čas po rozvode odvolaním napadnutý nebol.

9. Odvolací súd preskúmal v dôsledku odvolania podaného otcom rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa rozvodu manželstva a dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď manželstvo účastníkov konania rozviedol. Z vykonaného dokazovania, ako aj následných vyjadrení v odvolacom konaní nepochybne vyplynulo, že manželstvo strán sporu je rozvrátené a neplní si žiadnu zo svojich funkcií. Manžel počas celého konania deklaruje, že chce zachovať rodinu a manželku ľúbi, napriek tomu ju následne obviňuje z nevhodného správania či už vo vzťahu k deťom, k nemu či iným ľuďom. Vo svojich vyjadreniach rieši predovšetkým jeho intímny život s manželkou počas manželstva opomínajúc skutočné dôvody rozpadu ich manželského spolužitia. Manželovu túžbu po udržaní manželstva nemôže ospravedlniť ani jeho ďalšie správanie v konaní pred súdom, keď vo svojom ostatnom vyjadrení uvádzal, že s manželkou obnovili spolužitie, pritom navrhovateľka tieto tvrdenia rezolútne poprela a vylúčila akúkoľvek možnosť obnovenia ich manželského spolužitia. Odvolací súd sa v tomto smere plnil stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie (bod 8) a v ďalšom naň iba poukazuje bez toho, aby opakovane rovnaké dôvody tohto rozhodnutia.

10. Otec maloletých detí napadol aj výrok o výške vyživovacej povinnosti a navrhol, aby ho súd zaviazal prispievať na maloleté deti sumou 30 eur mesačne. Nie je zrejmé, z čoho vychádzal otec, keď pri jeho čistom mesačnom príjme cca 1240 eur navrhol minimálnu výšku vyživovacej povinnosti. Čo sa týka príjmov na strane matky, táto má príjem ako živnostníčka v zistenej výške cca 670 eur mesačne a zároveň poberala v roku 2020 rodičovský príspevok v sume 419 eur na obe deti, v súčasnosti už len na maloletého Z.. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav týkajúci sa pomerov rodičov a detí pre určenie výživného, avšak urobil nesprávny záver týkajúci sa výšky vyživovacej povinnosti, keď na mal. O. U. určil výživné v sume 170 eur mesačne a na mal. Z. R. v sume 130 eur mesačne. V danom prípade ide o pomerne malé deti vo veku 3 roky a 2 roky, keď finančné náklady na deti zatiaľ nie sú také vysoké, avšak nesporné je náročná osobná starostlivosť o deti v takom útlom veku. Tu je zrejmé, že práva matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o deti, preto sa táto započítava do jej rozsahu prispievania na výživu maloletých detí. Práve vzhľadom na potreby maloletých detí a skutočnosť, že vyživovacia povinnosť sa bude ešte zvyšovať, keďže náklady na maloleté deti budú ich vekom rásť, je odvolací súd toho názoru, že výška výživného určená súdom prvej inštancie je vysoká. Aj pri zohľadnení skutočnosti, že deti majú zdieľať rovnakú životnú úroveň ako ich rodičia, má odvolací súd za to, že primeraná výška vyživovacej povinnosti v prípade maloletého O. je suma 140 eur a pre maloletého Z. suma 110 eur mesačne. Je nesporné, že obaja rodičia majú náklady na bývanie, splátky úverov, poisťky, či iné nevyhnutné výdaje, je potrebné však zdôrazniť, a to najmä v prípade otca, že vyživovacia povinnosť rodičov k maloletým deťom má prednosť pred inými výdavkami. Maloleté deti budú rásť a s ich vekom sa náklady a potreby budú len zvyšovať, preto je potrebné ponechať aj priestor na ďalšie zvýšenie vyživovacej povinnosti do budúcnosti. Odvolací súd je toho názoru, že v prípade maloletého O. a Z. je súdom určená výška vyživovacej povinnosti zo strany otca v sume 140 eur a 110 eur, započítajúc napr. sumu 50 eur zo strany matky na každé dieťa a rodinné prídavky na deti, postačujúca pre ich súčasné potreby.

11. Otec maloletých detí napadol aj výrok súdu prvej inštancie upravujúci jeho styk s deťmi na každú párnú sobotu a nedeľu kalendárneho roka, pričom nevidel dôvod na to, aby bol styk upravený bez možnosti prespania detí. Poukázal aj na skutočnosť, že t.č. žije v J. L. u matky, preto je neúčelné vozit' deti počas víkendov dvakrát do J. L. a späť. Odvolací súd poukazuje na to, že v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nebolo zo strany otca uvádzané, že tento žije v J. L. u matky, naopak aj zo správy kolízneho opatrovníka vyplývalo, že pomery na strane otca boli šetrené v rodinnom dome v R. V., kde otec býval. V rámci písomných vyjadrení podaných v odvolacom konaní navrhovateľka tvrdenie otca spochybnila dôvodiac, že otec naďalej býva v R. V., pretože ho tam videli jej známi a navyše musela za otca uhrádzať vysoké nedoplatky za elektrinu a plyn, ktoré on sám nechcel uhradiť. Odhliadnuc od týchto tvrdení, odvolací súd je toho názoru, že na túto námietku otca detí nemožno prihliadnuť, pretože skutočnosť, že sa otec detí rozhodol odsťahovať je jeho rozhodnutím a nemôže ovplyvniť rozhodnutie súdu, ktorý rozhoduje tak, aby to bolo predovšetkým v záujme maloletých detí a nie rodičov. Odvolací súd sa stotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie, že ide o deti s nízkym vekom, preto v súčasnosti nie je vhodné upraviť styk s otcom s prespatím maloletých detí. Uvedené však nie je vylúčené do budúcnosti, keď budú na strane otca i maloletých detí vhodné podmienky a prostredie pre širšiu úpravu styku. Odvolaciu námietku otca spočívajúcu v tom, že súd prvej inštancie úplne opomenul úpravu jeho styku s mal. deťmi počas sviatkov a školských prázdnin, považoval odvolací súd za dôvodnú, a to v rozsahu úpravy styku počas sviatkov. Otec detí síce pred súdom prvej inštancie nevzniesol túto požiadavku, avšak keďže ide o konanie, v ktorom súd koná aj bez návrhu, bolo potrebné, aby súd aj v tejto časti vykonal dokazovanie. Je nesporné, že otec detí rovnako ako matka má právo tráviť s deťmi aj vianočné či veľkonočné sviatky, preto súd prvej inštancie v ďalšom konaní vypočuje účastníkov v tomto smere za účelom úpravy styku otca s deťmi aj počas sviatkov. Čo sa týka prázdnin, či už letných alebo jarných, odvolací súd je toho názoru, že maloleté deti, ktoré nenavštevujú školu nepotrebujú osobitnú úpravu styku počas prázdnin, zvlášť keď ide o deti vo veku 2 a 3 roky. S poukazom na uvedené potom odvolací súd zrušil výrok súdu prvej inštancie o úprave styku s maloletými deťmi, pretože tento je potrebné upraviť komplexne, vrátane už vyššie uvedených sviatkov.

12. K žiadosti otca o zmenu kolízneho opatrovníka (vo vyjadrení manžela zo dňa 01.07.2021) z dôvodu, že na ÚPSVaR Levice pracuje manželkina spolužiačka odvolací súd uvádza, že príslušné ustanovenia CSP týkajúce sa vylúčenia sudcov a iných osôb z pojednávania a rozhodovania vecí neupravujú právomoc súdu rozhodovať o námietke zaujatosti vznesenej účastníkom konania voči ustanovenému zástupcovi dieťaťa ÚPSVaR ako kolíznemu opatrovníkovi. Zákon ukladá súdu povinnosť rozhodnúť o vylúčení sudcov, vyššieho súdneho úradníka a iných zamestnancov súdu, znalca, prekladateľa alebo tlmočníka. Nie je preto možné aplikovať ustanovenia § 49 až 59 CSP, ktoré upravujú vylúčenie sudcov a iných osôb sa ďalšie subjekty zúčastňujúce sa súdneho konania. Ustanovenie § 61 ods. 1 zák. o

rodine ukladá opatrovníkovi povinnosť vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa. V tejto veci bol maloletým deťom uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 11. marca 2020 č.k. 6P/32/2020-21 ustanovený podľa § 31 ods. 2 zák. o rodine kolízny opatrovník ÚPSVaR v Leviciach, pretože v tomto konaní nemôže žiaden z rodičov zastupovať svoje maloleté dieťa. Súd je povinný v každom štádiu konania dbať na to, aby bolo maloleté dieťaťo riadne zastúpené, teda aby ustanovený opatrovník riadne plnil svoju funkciu. V prípade pochybností, či ustanovený opatrovník svojimi úkonmi sleduje výlučne záujmy maloletého dieťaťa je súd povinný z úradnej moci teda aj bez návrhu sa s nimi zaoberať a urobiť príslušné opatrenia, inak nemožno hovoriť o riadnom zastúpení dieťaťa v súdnom konaní.

13. Na základe výzvy súdu sa ustanovený kolízny opatrovník k námietkam otca, ktoré uviedol vo vzťahu k nemu písomne vyjadril a uviedol : „Vo veci mal. detí S. boli do spolupráce s rodinou zapojené dve pracovníčky oddelenia, Bc. L. C. a H.. P. Y., z dôvodu reorganizácie agendy oddelenia počas trvania konania na OS Levice vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom. Lustráciou spisového materiálu bolo zistené, že obe pracovníčky svoju prácu vykonali na profesionálnej úrovni a sú schopné si udržať potrebný objektívny „úradný nadhľad“. Pri výkone funkcie kolízneho opatrovníka postupovali podľa zákona a ani jedna z nich nie je v priateľskom ani v príbuzenskom vzťahu s účastníkmi konania. Pre vykonávanie práce na OSPODaSK majú potrebné vzdelanie a majú absolvované potrebné vzdelávanie v odbore. V súvislosti so žiadosťou otca o účasť kolízneho opatrovníka pri odovzdávaní mal. detí na styk s rodičom uvádzame, že kolízny opatrovník sa styku detí s rodičmi nezúčastňuje na žiadosť rodiča, prítomný je iba na nariadenie súdu v rámci výkonu súdneho rozhodnutia. Z uvedených dôvodov pochybnosti o postupe pracovníčok pri výkone svojej práce, ako aj o ich nezaopatosti a nestrannosti obsiahnuté v námietke J. R.a S., považujeme za neopodstatnené a nedôvodné.“
Odvolací súd zaoberajúc sa tvrdeniami otca, ktorý namietal objektivitu a nestrannosť kolízneho opatrovníka, nezistil žiadnu takú skutočnosť, z ktorej by bolo možné vyvodiť záver, že v tomto konaní kolízny opatrovník riadne neplní svoju funkciu. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že maloleté deti sú v tomto konaní riadne zastúpené.

14. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o rozvedení manželstva ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V napadnutom výroku týkajúcom sa vyživovacej povinnosti odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zaviazal otca prispievať na výživu mal. O. U. sumou 140 eur mesačne a na výživu mal. Z. R. sumou 110 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvedení manželstva. Nakoniec rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým určil styk otca s maloletými deťmi, ako aj vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP. V ďalšom konaní bude súd prvej inštancie rozhodovať len o styku otca s maloletými deťmi, kde rozhodne komplexne tak, že okrem úpravy bežného styku pristúpi aj k úprave styku otca s deťmi počas jednotlivých sviatkov. Následne súd prvej inštancie v tejto časti opätovne rozhodne, svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodní. V novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov konania.

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).